

Levestedsvurdering for bilag IV-arter

Trekanten

Brattingsborg, Samsø Sten og Grus

Indhold

1	Baggrund	2
2	Levestedsvurdering af undersøgelsesområdet	3
2.1	Fyrreplantagen.....	4
2.2	Hede under kabeltracé mod vest.....	5
2.3	Krat i det nordøstlig hjørne af undersøgelsesområdet	6
2.4	Den centrale del af den nordøstlige afgrænsning	7
2.5	Det nordvestlige hjørne	9
3	Konklusion	10

Rev.nr.	Dato	Beskrivelse	Udarbejdet af	Kontrolleret af	Godkendt af
1.0	20.10.2023	Notat	SPN	MHES	MHES

1 Baggrund

Samsø Sand og Grus ønsker at udvide det eksisterende graveområde. Der er derfor d. 20. september 2023 foretaget en besigtigelse af et undersøgelsesområde syd for det eksisterende graveområde, med henblik på at vurdere områdets egnethed som yngle- og rasteområde for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Der er ikke foretaget en egentlig eftersøgning af arterne, men udelukkende en levestedsvurdering. Ved levestedsvurderingen vurderes områdets egnethed for de beskyttede arter.

Figur 1 Undersøgelsesområde 2023.

De bilag IV-arter, som er registreret i nærområdet er jf. Arter.dk og Naturbasen.dk markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø, strandtudse, grønbroget tudse, grøn mosaikguldsmed, odder og flagermusarterne sydflagermus, dværgflagermus, pipistrel og brun langøre. Der er ikke registreret yderligere arter i håndbøgerne om dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV fra hhv. 2007¹ og 2023².

¹ Søgaard, B. & Asferg, T. (red.) 2007: Håndbog om arter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. – Faglig rapport fra DMU nr. 635. 226 s. <http://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>

² Christian Kjær (Red.), Lars Christian Adrados, Mikkel Boel, Lars Briggs, Per Klit Christensen, Niels Damm, John Frisenvænge, Kåre Fog, Rikke Reisner Hansen, Martin Hesselsøe, Rasmus Mohr Mortensen, Peer Ravn, Sabine Stosiek, Morten Strandberg, Ole Roland Therkildsen, Peter Wiberg-Larsen. 2023. Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets Bilag IV. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 271 s. - Videnskabelig rapport nr. 520

Besigtigelsen er foretaget af biolog Sandie Lykke Pedersen. Besigtigelsen er foretaget ved gennemgang af området og fotografering af relevante områder. Vejret var mildt for årstiden men overskyet med byger. Der blev ikke observeret nogen bilag IV-arter, men en hare, samt en række fugle, insekter, snegle og svampe.

Der er ved en levestedsvurdering og eftersøgning af markfirben på et areal nord for det eksisterende graveområde i juni 2022 registreret markfirben i nærområdet nord og øst for det aktive graveområde, og på Arter.dk er markfirben også registreret lidt sydøst for de eksisterende søer små 200 m nordøst for nærværende undersøgelsesområde. Markfirben er langt overvejende registreret i de lysåbne områder med lyng, men også i en lysning med lyng i udkanten af plantagen.

Figur 2 Undersøgelsesområde 2022 og registreringer af markfirben. Yderligere oplysninger om undersøgelsen i 2022 fremgår af tidligere NIRAS notat³.

2 Levestedsvurdering af undersøgelsesområdet

I det følgende vurderes de enkelte dele af undersøgelses området i forhold til forekomst af potentielle levesteder for bilag IV-arter.

³ Markfirbenundersøgelse ved Trekanten. NIRAS A/S for Brattingsborg Gods 20/6-2022

2.1 Fyrreplantagen

Som det fremgår af Figur 1 består undersøgelsesområdet langt overvejende af fyrreplantage. I fyrreplantagen er skovbunden overvejende skygget og dækket af mos og nåle. Der er stedvist kørespor og lysninger med lyng og rensdyrlav, men ikke med blomstrende lyng i selve plantagen.

Figur 3 Fyrreplantage med bund af mos, som langt størstedelen af undersøgelsesområdet ser ud.

Figur 4 Lysning ved kørespor i plantagen med lyng og rensdyrlav.

Der er ikke observeret træer, som egner sig for flagermus. Selve plantagen vurderes ikke at egne sig som levested for nogen af de relevante bilag IV-arter. Markfirben kan muligvis sporadisk forekomme i lysninger i udkanten af plantagen, men der vurderes ikke at være egnede yngle- og rastesteder for arten i selve fyrreplantagen.

2.2 Hede under kabeltracé mod vest

Langs den vestlige afgrænsning løber et tracé med luftledninger. Tracéet er holdt relativt lysåbent af hensyn til ledningerne, og vegetationen er lysåben med overvejende hedelyng og opvækst af birk og fyr. Der er ikke observeret åbne, solbeskinnede sandpartier eller andre særligt egnede ynglesteder for markfirben, men det lysåbne tracé vurderes at være egnet til solbadning og fødesøgning for markfirben. Der vurderes ikke at være egnede levesteder for de øvrige relevante bilag IV-arter under kabel-traceet.

Figur 5 Lysåben hedevegetation under kabeltracé i den vestlige del af undersøgelsesområdet.

2.3 Krat i det nordøstlig hjørne af undersøgelsesområdet

I det nordøstlige hjørne er terrænet lidt mere kuperet, og de højstammede fyrretræer går over i krat af lavere, tættere og mere buskede bjergfyr og birk, stadig på en bund af mos og nåle, men stedvist med lysninger med lyng i blomst. Området er på figur 1 afgrænset af to lysere kørespor mod sydvest og nordvest. Der er relativt tæt og ufremkommeligt, og de fleste steder for skygget til, at området egner sig til markfirben. Der er ikke lysåbent nok til ynglesteder til markfirben. Ligesom det var tilfældet nord for graveområdet i 2022, kan markfirben benytte lysningerne krattet til solbadning og fødesøgning. Der er dog relativt langt til større lysåbne arealer fra den nordøstlig del af undersøgelsesområdet, så det er mindre sandsynligt. Der vurderes heller ikke at være egnede levesteder for de øvrige relevante bilag IV-arter i det nordøstlige hjørne af området. Der er ikke fundet store, gamle træer med hulheder eller sprækker.

Figur 6 Overgangen til krat med birk og fyr i det nordøstlige hjørne af undersøgelsesområdet.

2.4 Den centrale del af den nordøstlige afgrænsning

Langs den nordøstlige afgrænsning af undersøgelsesområdet består den centrale strækning af et lavt, tæt og ufremkommeligt krat af bjergfyr med mos i bunden. Mellem krattet og fyrreplantagen sydvest for er der en mere lysåben stribe med mos i bunden og stedvist lysninger med blomstrende lyng og lav græs/urtevegetation. På figur 1 ses området som en mørk skygge fra plantagen, lysegrønne lysninger og det mørkegrønne fyrrekrat. Lysningerne i denne del ligger nær lysåbne arealer omkring den aktive grusgrav og søerne, og de områder, hvor der tidligere er registreret markfirben. Derfor vurderes det, at markfirben kan benytte lysningerne til solbadning og fødesøgning, og søge i skjul i kanten af krattet. Der er ingen egnede ynglesteder for markfirben i denne del af undersøgelsesområdet.

Stor vandsalamander eller andre padder kan muligvis ligeledes fouragere i lysningerne, eller søge skjul eller gå i vinterhi under træstubbe og væltede træer i området, da det ligger nær søerne, hvor de opholder sig i yngletiden. Sidstnævnte gælder principielt hele området, men sandsynligheden er størst i denne del pga. forholdene og nærheden til søerne. Der vurderes ikke at være egnede levesteder for de øvrige relevante bilag IV-arter i dette område.

Figur 7 Lysåben stribe mellem plantagen og tæt krat med fyr og birk i den centrale del af den nordøstlige afgrænsning.

Figur 8 Lysning med blomstrende lyng og lav græs/urtevegetation i den centrale del af den nordøstlige afgrænsning.

2.5 Det nordvestlige hjørne

I det nordvestlige hjørne af undersøgelsesområdet er der en relativt lysåben bevoksning af birk med en under-skov af græs/urtevegetation. På figur 1 ses området tydeligt som et lysegrønt felt. Der er ingen egnede ynglesteder for markfirben, eller de øvrige relevante bilag IV-arter, men markfirben og padde kan muligvis fouragere, eller for markfirbens vedkommende solbade, i området. Det vurderes dog at være mindre egnet pga. skygge og højt græs.

Figur 9 Det nordvestlige hjørne af undersøgelsesområdet med birk og bund af græs/urtevegetation.

3 Konklusion

Der vurderes ikke at være egnede *unglesteder* for nogen af de relevante bilag IV-arter inden for undersøgelsesområdet.

Det lysåbne hedetracé under luftledningerne i den vestlige afgrænsning af undersøgelsesområdet, samt lysninger, navnlig i den centrale, nordlige del, kan tjene som fourageringsområder for markfirben, stor vandsalamander og andre padder, og til solbadning for markfirben. Krat, væltede træer og stubbe kan benyttes af samme arter til skjul og evt. vinterhi. Dette drejer sig om en lille del i kanten af undersøgelsesområdet.

Langt den største del af undersøgelsesområdet, dvs. hele den centrale del som består af fyrreplantage og kratet i det nordøstlige hjørne vurderes ikke at egne sig som yngle- eller rasteområde for de relevante bilag IV-arter.